

London noću

Prvo izdanje decembar 2010

copyright ©

Autor

Izdavač:

Nastasimir Miško Franović

NMF

Reževići BB – Petrovac 85300

e-mail: nautilus_mn@hotmail.com

Tel. +382 (0) 69 583 755

Lektura i korektura:

Nastasimir Miško Franović

Grafičko oblikovanje:

Ka2n studio - Petrovac

Grafička priprema:

Marginal studio - Petrovac

Štampa:

Merkator International D.O.O.

Živka Žižića BB Bijelo Polje

Tel. +382 (0) 50 430 444

e-mail: merkator@t-com.me

www.merkator.biz

Tiraž:

60 primjeraka

Sponzori:

Turistička agencija Montenegro Travel Idea - Petrovac

www.montenegrotravelidea.me

Hotel W Grand - Petrovac

www.wgrandpetrovac.com

Hotel Danica – Petrovac

www.danicahotel.com

JU Spomen dom «Reževići»

London noću

CIP - Каталогизација у публикацији
Централна народна библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-9326-1-9
COBISS.CG-ID 17071376

London postoji, diše i živi. Njegove ulice pulsiraju u mislima onih koji su makar jednom živjeli sa njim i miliona onih kojima je ovaj grad dom i svakodnevno očekuju više od svoga grada.

Grad kao tanka linija na horizontu, fikcija miliona koji razmišljaju o njemu, u bijegu od dosadne svakodnevnice u traganju za svojim snovima. Bježati, dokazivati sebi, tražiti više i bolje, doći odnekud makar sa kraja svijeta i ući u grad kao pod veliki ogrtač sa puno malih i velikih džepova koji će pružiti utočište svojim snivačima snova. To utočište može biti oronula zgrada na Šeperds Bušu, klupa u Hajd Parku, kartonska kutija u stanici podzemne željeznice, velelepna kuća na Nothing Hil Gejtu. Snovi su svakome dostižni. Sanjaju ih jednako i oni što smišljaju kako će otići u London i oni što su nadomak grada negdje na brodu prevaljujući put preko Lamanša ili smišljaju priču koju će reći graničnom policajcu na Doveru. Sanjaju i oni što svraćaju u elitne klubove u Ridžent Stritu, čistač ulica na Kvinzveju, bezimni beskućnik na pločniku stanice podzemne željeznice na Padingtonu, pokisla kurva na čošku ulice Invernes Teras i rastafarijanac na Portobelo roudu. Sreća je što nema formula, okvira i boja za snove.

Idite za vlastitim snovima koliko god bili nestvarni. Razmišljajte naglas koliko god puta vam govorili kako umišljate i zapitajte se:

– Može li milionski grad biti fikcija ?

Autor

London noću

Spava grad kao kakav veliki zmaj. Od svjetala grada sijaju mu oči a mnogobrojna trepćuća svijetla reklama i automobila su mu vatra koju i u snu bljuje iz usta.

Oblast Kvinzvej su zmajeva usta ili jedna od zmajevih usta. U kvartu u kojem živi armija Azijata, Jamajčana, Nigerijaca, Arapa, Španaca, Južnoamerikanaca, Portugalaca, Italijana, Jugoslovena i ko zna još koga, nema sna ni vremena da se spokojno usne.

Ako zamišljah Kvinzvej kao jednu od zmajevih glava onda je Brikston rep ovog ogromnog zmaja, o kojem smo tih dana gledali na kanalu četiri i čudili se krvavim nemirima i nasilju u crnaškoj četvrti. Paljenje guma, cigle i kamenje što je bacano na policiju bili su dekor tih nemilih scena na ulicama u četvrti Brikston. Londonske noći već neko vrijeme prekarćujem u hotelu Nova Nada ili kako mi je prije nego što sam počeo da radim u njemu pompezno zvučalo njegovo ime New Hope hotel.

Ako bi i sada poslije toliko godina htio da nagrdim i poganim riječima da opišem ovo mjesto ne pada mi napamet ni jedno bolje poređenje od onoga onda kad sam tek bio počeo da radim tamo.

„Rupa“ je najljepše ime koje sam mu mogao dati. Spolja predivna fasada, kolonijalni prozori, okolo ogradjen metalnom ogradom, ispred stepenište koje izlazi na omanju platformu natkrivenu do samog ulaza u hotel. Na vrhu stepeništa dva mermerna stuba sa kapitelima kao dva nekakva otmjena svjedoka boljih vremena koje je ova građevina zapamtila. Stotinu puta prije nego što sam ušao u ovaj hotel prolazio sam pored njega na putu od stana do stanice podzemne željeznice popularnog tjuba kojim sam svako jutro odlazio na posao i predveče se vraćao kući. Tu u blizini Paddington stanice na uglu dvije ulice stajala je Nova Nada i čekala da joj dođem.

San o Londonu kao obećanom mjestu, đe ću poći i pobjeći od sivila svakodnevnice malog mjesta, okusiti život, raditi, brinuti sam o sebi uvijek bi se raspršio u trenucima razočarenja lošim poslovima koje sam dobijao kao stranac. Stranac koji nema skoro nikakva prava u ovoj zemlji, uljez koji je samo uspio legalno da uđe u zemlju kao turista, bez radne dozvole sa malo novca i bez jasne perspektive. Najednom bi mi u mislima pukao taj mjehurić od sapunice u kojem su bili svi moji snovi i predstave o ovom milionskom gradu i nekom imaginarnom cilju koji sam sebi postavio.

To stanje lične slabosti, razočaranja, mržnje prema samom sebi i samoj ideji da dođem uopšte u ovaj grad nestalo bi za onoliko vremena koliko je bilo potrebno

da se od Paddington stanice podzemnom željeznicom stigne do blizu Kensington rouda. Tu na izlazu na stanici blizu Kensingtona nestane tog negativnog naboja u meni i počinje san dosanjavan stotinu puta, da se nikad ne dosanja. Obuzme me radost kao kad sam prvi put izašao na Viktorija Stejšen iz voza kojim sam se dovezao sa Dovera. Eto i sad poslije toliko vremena sebično razmišljam samo o sebi i kako je samo meni teško bilo i kako sam samo ja mogao imati razočarenja svim i svačim tada. Nijesam došao u London sam, niti je ideja o dolasku u London bila samo moja. Sanjali smo zajedno ja Ognjen i njegova sestra Olga, kao i desetine naših prijatelja koji su se prije nas ili poslije uputili u London da pronađu svoja nadanja o drugačijem i boljem svijetu. I to baš onakvom kako smo ga svi na svoj način zamišljili. Bilo je i povratnika koji su već nekoliko puta ulazili i izlazili iz tog sna i snivali ga svaki put strastnije i jače.

Opijeni planovima i nadanjima konačno smo izašli u Dover poslije neprespavane noći na brodu i predugačkog dana na putovanju vozom od Pariza do Kalea. Pariz nam je ogadila jedna mala sredovječna trafikantkinja na željezničkoj stanici Gar du Nord. Srušila nam je Pariz kao kulu od karata. Kupovali smo razglednice i još neke sitnice tu na njenoj maloj trafici. Ovaj mali stršljen nije imao sitnih para da vrati kursor, pa je onako neljubazna osula po nama na francuskom iako nijesmo razumjeli ni riječi. Onda je nervozno zatvorila onaj svoj mali kiosk i dalje bečeći i vičući na nas i otišla tu odmah do susjednog prodavca da usitni i konačno nam vrati kursor i dalje nekim prijetećim tonom. Ognjen joj ostavi nekoliko santima da je časti govoreći: – Uzmi moja kupi i popi jaje da možeš bolje vikati. I na kraju ostade ona da se čudi kad smo joj sve troje uglas rekli – Mersi, jedino što smo znali na francuskom. Onda putovanje vozom za Kale, pasoška kontrola pa vožnja brodom i konačno ostrvo i uranjanje u san.

Oktobarski dan i ostrvsko sivilo i kiša bili su prva predstava Engleske baš kao iz školskih knjiga i prvih lekcija iz engleskog. Zaputimo se prema pasoškoj kontroli umorni, neispavani sa željom da što prije prođemo tih par desetina metara do imigracionog službenika, da sjednemo ponovo u voz i da konačno dođemo u London.

Sa jugoslovenskim pasošem moglo se tada bez problema ući u Englesku ali taj mali službenik u uniformi koji je pregledao pasoše i ispitivački gledao svakog putnika mogao je u svakom trenu raspršiti sve snove o Londonu. Ovo su nam rekli neki od naših drugova koji su imali takva iskustva, pa tako vraćani nazad u ponovnom pokušaju sa novim pasošem uđoše u svoje snove još jače i još upornije.

Prvo smo u opštoj gužvi što se stvorila do nekoliko šaltera za pasošku kontrolu stali u pogrešan red koji je bio rezervisan samo za putnike iz Evropske unije, pa smo brže bolje prešli u drugi red. Kad je Ognjen pljunuo iznerviran što smo bili u pogrešnom redu mislili smo da će se naše putovanje odmah tu završiti. Taj naš red da ne kažem opet drugi otegao se i nikako se ne smanjuje.

Onako u onoj gužvi šapatom se dogovaramo što ćemo da kažemo, đe idemo, koliko ostajemo kako bi onaj imigracioni službenik bio zadovoljan i kako bi konačno ušli i zvanično u Englesku. Nekoliko desetina adresa koje smo dobili od prijatelja Engleza koji su ljetovali u našoj zemlji užurbano smo prebirali po džepovima i u tom dogovaranju dođemo do imigracionog službenika. Baš tu na vratima Londona stoji on i pita: Što ćemo, kuda ćemo, koliko ostajemo? Bili smo se dogovorili da ja samo govorim. Stojimo u redu, Olga sa svojom putnom torbom, ja sa svojim plavim ruksakom i Ognjen sa zelenom otrcanom vojničkom torbom. Ne mogu zaboraviti taj trenutak kad sam se bukvalno oduzeo pred tim službenikom uporno ga gledajući u oči. Jedva da sam mogao da odgovorim na sva pitanja i onda nastaje tajac. Pita me službenik što ću da radim u tom gradu koji sam mu pokazao iz adresara. Kao iz nekog polusna u agoniji mu odgovorim da neću ništa da radim, da ćemo prvo da idemo za London pa onda u taj grad, da sam na putovanju sa drugovima. On se nasmija i reče:

– Mislio sam da idete da tkate tepihe.

– Zna li da je taj grad čuven po tkanim tepisima.

Malo sam se pribrao i kao iz topa rekoh mu:

– Ličimo li Vam mi na tkače? Nasmija se službenik i sve gledajući mi u pasoš postavi mi mi još teže pitanje:

– Koliko novca imate? Već smo počeli partiju pokera i pošto su nam karte tanke počeo na blef sa odgovorom.

– Ne znam gospodine možda nam ovo novca bude dovoljno za jedno neđelju dana koliko smo i planirali da ostanemo. Ne znam ko bi nas puštio da uđemo u zemlju sa sto dolara i sto pedeset maraka koliko smo imali ja Ognjen i Olga - dvjesto dolara što smo krili po džepovima i još sa planom da svi radimo i da što duže ostanemo. Uze granični policajac Olgin i Ognjenov pasoš i rutinski stavi po pečat u svaki pasoš i poželi nam prijatan boravak. Krenusmo pored šaltera prema izlazu.

Za obilazak prijatelja Engleza sa onih silnih adresa što smo ih bili ponijeli nijesmo imali vremena. Baš nijesmo htjeli da provjeravamo što su značili oni pozivi: – Kad dođete na ostrvo bilo bi nam drago da nas posjetite. Nijesmo bili spremni za kurtoazne posjete. Mislim da mi se slika doverskog hangara nikada neće izbrisati iz sjećanja.

Stanovali smo u ulici Queens Gardens ili naši Kraljičini vrtovi na samo destak minuta hoda od Paddington stanice. Ovo nam je bio već drugi stan u Londonu i već drugi mjesec boravka u Londonu. Prvi stan kojega smo iznajmili sa još četvoro novopristiglih posjetilaca Londona koje smo u stanu naših prijatelja čekali da dođu nalazio se blizu stanice Šepers Buš. U jednoj oronuloj londonskoj zgradi za stanovanje u stanu predviđenom za troje eventualno četvoro stanara živjelo nas je sedmoro. Živjeli smo u jednom prostoru sa mini kuhinjom dva kreveta otomanom i trećim improvizovanim krevetom kojega smo nekako skleпали od starog namještaja čije smo djelove kupili negdje ispred ulaza jedne susjedne zgrade. Taj prvi stan je bio prvi mali uspjeh u Londonu na kojeg smo

svih sedmero bili ponosni kao da smo se ispeli na vrh Mont Everesta i poboli zastavicu ili kao da smo ušli u apartman Hilton Plaza hotela.

U hodniku odmah lijevo od ulaza u stan bilo je etažno kupatilo sa bojlerom na plin i jednom ogromnom kadom. Ulazak u ovo kupatilo imao je svoj ritual kao kad vrač pripremi sve svoje perlice, školjkice, perje i odradi obred očišćenja duše. Tako su naše đevojke prije nego što smo koristili kupatilo sa gumenim rukavicama i sredstvima za čišćenje ulazile u kupatilo da bi ga detaljno očistile, pa smo onda jedno po jedno ulazili da se kupamo. I još jedan važan detalj ovog rituala što ga preskočih. Ispod jedne ogromne skalamerije od bojlera stajala je mala metalna kasica sa nekakvim mjeracem što je bio zastakljen a unutra mu treptaše crvena kazaljka. E tu na toj maloj kasici stoji jedan otvor dovoljan da kroz njega sklizne novčić od pedeset penija da aktivirate sistem i da bojler počne da grije vodu. Plati pa uživaj dok ti traje tih pedeset penija.

Da bi imali dovoljno tople vode potrudili smo se tako što smo odredili da vrijeme kupanja podijelimo tako da bi jedna funta i pedeset penija bila dovoljna za sve ukućane. Ženski dio naše ekipe bio je toliko iznerviran stalnim trošenjem para i ubacivanjem novčića bilo da su bili od pedeset penija za bojler ili dvadeset penija za grijanje na plin ili gledanje televizije i onda su proradile ženske šnale i dovitljivost. Otvarane su te kasice i onda dok su još stajale otvorene ubacivani su novčići dok se crvena kazaljka na njima ne pomjeri do samog kraja skale i onda se ubaci dva tri novčića tek da kasica nije prazna. Onda se kasica zatvori i nikom ništa. Sve je u redu. Ove novčiće što su ostavljeni Ognjen je prozvao polog i pravio je šale na račun drskih provalnika. Kad bi kazaljka na kasicama počela da pada na suprotnu stranu Ognjen bi kroz smijeh opominjao naše đevojke – 'Ajte po'itajte nahranite kokoške. Ja sam često išao u nabavku i rano sam ustajao da bi donio namirnice prije nego što odemo na posao. Nikako se nijesam mogao pomiriti da jedem samo tost hleb i čudio sam se kako u Londonu ne mogu da pronađem pravi hleb. Naravno digli su me na sprdnju zbog toga. Ko bi drugi nego Ognjen. U toku kakve dobre večere uzdahnuo bi i rekao: – E da je sad jedan vruć 'leb iz Selimove pekare. Zainatio sam se bio da ću pronaći pravi hleb ali nikome nijesam govorio o toj namjeri. Jedne subote ustanem rano i krenem da tražim hleb. Odužilo se to moje traženje i već sam napravio jednu pauzu za kafu u jednom malom kafeu kojega su držali neki Sicilijanci. Skoro sam bio odustao i onako gledajući preko puta uočih jednu malu prodavnicu sa tezgama punim povrća ispred. Izlog bješe ukrašen grčkim i britanskim zastavama. Izađem iz kafea i krenem da se vraćam kući ljut, misleći što će mi ovo da trošim slobodnu subotu za traženje hleba. Ipak odlučim da bar pogledam tu malu prodavnicu preko puta. Prvo uočih korpe sa povrćem pa reklamu za jeftina svježa jaja i onda onako stidljivo zapitah:

– Izvinite imate li hleba? Prodavac omanji Grk sa bujnim crnim brkovima reče mi: – Naravno da imamo, pravi grčki iz Stavrosove pekare. Dohvati i pokaza mi jedan ogroman hleb sa lijepom braon pečenom korom zapakovan u plastičnu mrežicu. – Evo pogledajte! Uzeh odmah dva hleba, pokupovah nešto povrća i dvije školjke jaja koje su ovdje bile deset penija jeftinije. Krenem gotovo trčeći da

obradujem sve sa svježim hlebom. Kad sam ušao u stan niko nije mogao da vjeruje da sam našao hleb. Nastalo je oduševljenje i odmah se prionulo spremanju doručka iako nije bilo daleko ni do ručka.

Ognjen me tapšao po ramenu i skandirao: –Domaćine, Domaćine!

Do našeg stana na trećem spratu dolazilo se uskim drvenim stepenicama koje su bile pokrivene jeftinim tepihom utegnutim sjajnim šipkama utvrđenim u strane drvenog stepeništa. Po škripi sa stepeništa moglo se tačno odrediti da li je neko krenuo kod nas, da li ide sprat niže ili će proći naš sprat. Nakon početnih neuspjeha sa bezveznim poslovima od dan dva, pronašli smo ozbiljne poslove i za uslove radnika na crno, dobro plaćene poslove. Mislim da smo već postavili bili rekord u najkraćoj dužini rada na nekom mjestu. Bilo je to nepunih dva sata od kada smo bili počeli da radimo do momenta kada smo napustili posao.

Bio je to posao sobara i sobarice u hotelu Kort Rojal. Hotel zvučnog imena, još ljepše fasade i odvratnog enterijera.

Kasnije smo ga prozvali hotel Tuga. Vlasnik ovog hotela bio je Grk Jorgos koji je sa britanskom vladom sklopio ugovor da smjesti stotinjak izbjeglica iz Pakistana, Bangladeša i Indije.

Sjećam se toga jutra kada smo ja i Olga i Ognjen drugog dana po dolasku u London krenuli u obilazak Londona i usputno traženje posla. Ja vječiti student turizma, Ognjen apsolvant na elektrotehničkom fakultetu i Olga buduća profesorica engleskog jezika. Ležernim koracima ulicama Londona zagledali smo u stotine restorana, picerija, butika, hotela, prodavnica voća i povrća, tražeći taj magični jednostavni oglas: Traže se radnici.

Okolo osam dođe Markos omanji crnomanjasti Španac da preuzme smjenu. Tako se završi moj prvi radni dan u hotelu. Dođoh do stana i zatekoh jutarnju kolotečinu, svađu ko će prvi u kupatilo, ko je na redu da prospe smeće ko će da kuva kafu. Gurkanje i usputno zadirkivanje i naravno kako bi to prošlo bez Ognjenovih komentara na moj račun. Olga me sažaljivo gledaše i upita me: – Pa Mihailo moga li neki drugi posao nać' da se ne mučiš ovako. Samo slegoh s ramenima i svalih se baš na njen krevet i zaspah ne osjetivši kad prije svi odoše na posao. Probudi me začas ta tišina. Opet sam pokriven skinutih patika, što mora da je Olgino djelo. Mirisaše Olgino jastuk i priljubih ga još više uz obraz ljubeći ga i ponovo zaspah tvrdim snom. Sanjah Olgu i lfe kako trče Trafalgar skverom, pa se pojaviše opet zajedno u Hajd Parku pa kako voze bicikla a ja trčim za njima dozivajući ih.

Probudih se oko tri i onako snen pođoh odma' u kuhinju da kuvam kafu, otvorih prozor da malo londonske izmaglice uđe u naš novi dom. Ovdje u Queens Gardenu smo već tri nedjelje mislim. Stan je mnogo prostraniji i naravno skuplji, dvije sobe, dnevni boravak, kupatilo, kuhinja. Bješe stan opremljen jeftinim

namještajem ali prilično novim i sa ukusom izabranim. Nažalost nestalo je u novom stanu one idile u kojoj su stanari živjeli u starom stanu. Prekršena su neka osnovna pravila koja smo uspostavili prećutno u starom stanu. Marko se bješe udružio sa nekakvom grupom naših što su drsko operisali po buticima i krali. Počeo je bio da donosi svoj plijen kući kod nas i bješe zauzeo jedan veliki dio plakara sa najskupljim Armani odijelima, Diorovim ženskim kolekcijama, kravatama od po trista funti, kožnim jaknama od preko dvije hiljade funti. Jednom dok sam neobavezno šetao ulicom stade taksi, popularni keb tik pored mene. Začudih se kad iz taksija začuh glasove na našem jeziku i prepoznah Markov glas i okrenuh se. Poče Marko da navaljuje da uđem da idemo da se provozamo i onako naivno ne razmišljajući čemu to uđoh. Kad sam ušao shvatio sam da Marko sa svojom družinom ide da „radi“. Predstaviše mi se Marjan iz Splita i Samir iz Travnika. Pošto ovu dvojicu nije pominjao u svojim pričama sa posla shvatih da je ekipa ovih preduzetnika mnogo veća nego što sam mislio. Sva trojica su bila obučena elegantno i naravno nosili su dugačke mantile kao obavezni modni detalj po mogućnosti bar za broj veći kako bi bio pogodan za posao, čitaj trpanje raznorazne robe koju su krali u najskupljim buticima. Pričao mi je Ognjen kako je zaticao Marka kako vježba kući i skida odijelo sa jedne vješalice koju objesi na konop što je bio razapeo od vrata do vrata velikog ormara što smo imali u stanu. Prvo bi razgledao odijelo pa bi ga opipavao i onda u jednom čarobnom trenutku odijelo i vješalica nestajali su u širokom mantilu pridržavani blago pod lijevom miškom i onda laganim hodom krene prema vratima kupatila onda raszgrne mantil a tamo odijelo visi na vješalici zakačeno za unutrašnji dio rukava. Pričao je Ognjen da je ovaj ritualni trening Marko ponavljao po nekoliko puta dok nebi bio potpuno zadovoljan brzinom nestajanja odijela.

Vidio sam da se i taksista čudi što ću ja sa ova tri uglađena gospodina što su mirisli na Armani, nosili zlatne satove i po nekoliko zlatnih prstena na ruci. Vjerovatno sam među njima ličio na malo bolje obučenog raznosiča mlijeka. Marko je bio navalio da idem sa njima da gledam kako „rade“ Ne znam kako, pristadoh odmah tako da se i Marko začudio što mi bi. Krenusmo i Marko reče taksisti da nas vozi na Najts Bridž. U sebi razmišljah zašto sam uopšte ulazio u taksi i što će mi sve ovo ali kako bi inače zaustavio svoju radoznalost ako se ona uopšte može zaustaviti. Nijesmo se dugo vozili a ova trojica preduzetnika su u šali i priči na svoj način osmatrali teren. Policijska kola, parking služba, čuvari prodavnica i butika, poprečne ulice, gužva na trotoarima, sve je to bio predmet njihove pažnje. U jednom momentu Marko reče taksisti da stane. Odmah otvorih vrata i nastavih da idem u istom pravcu na osvrćući se na ovu trojicu. Poslije možda jedno pedeset metara skrenuh desno i svratih u jedan kafe. Naručih bijelo vino i zapalih cigaretu uvlačeći dim kao da će mi to biti zadnja cigareta. U sebi sam mislio: – Možda ja nijesam elegantno obučen kao oni i možda stvarno izgledam kao raznosič mlijeka ali nijesam glup, to sigurno ne. Misleći da je družina već daleko otišla izađoh napolje i nastavih da šetam. Zastadoh pored jednog izloga i zagledah se u neke italijanske cipele. U sebi sam razmišljao kako bi mi pristajale ove cipele i taman kad sam podigao pogled vidim Marka unutra kako „radi“ oko jedne kožne jakne a ova druga dvojica ćaskaju sa

prodavačicama i šarmiraju ih. Pošto je jakna bila navučena preko drvenog postolja čije su dvije drške bile provučene kroz rukave, pomislih zlurado:

–E hajde sad sokole da te vidim kako ćeš to da ukradeš. Samo što sam to pomislio naletje na mene jedna gospođa sa nekakvim kesama vjerovatno trčeći da stigne taksi. Zamalo nijesam pao. Ona se isto od udara zatetura i poče da mi se izvinjava. Pomogoh joj da pokupi neke stvari što poispadaše iz onih kesa i ode ona sve okrećući se i izvinjavajući se. Okrenuh se ponovo prema izlogu i vidim onu trojicu kako još pričaju sa prodavačicama i onda pogledah u onaj drveni stalak, koji stajao kao neko mlado drvo negdje u kasnu jesen. Bješe sa njega otpala ona kožna jakna. Dođem do drugog dijela izloga a tamo Marjan kupuje neku košulju ali sad stvarno kupuje a Samir na samo metar od prodavačice leđima okrenut prema njoj pakuje nekoliko košulja u svoj mantil.

Pređoh na drugi kraj ulice da sa sigurne distance gledam kad izađu ova trojica. Nijesam dugo čekao. Samo što sam zapalio cigaretu počeše da izlaze jedan po jedan sve pozdravljajući se sa prodavačicama. Počeše da idu sasvim ležerno kao da idu tu do ćoška da kupe novine ne osvrćući se. Krenuh za njima suprotnom stranom i na dovoljnoj udaljenosti. Nedugo poslije zaustaviše taksi ova tri uglašena gospodina i odoše nekud da podijele plijen da popiju kafu na miru i da planiraju nove poduhvate. Ognjen mi je pričao kako je Danilo dolazio kasno noću pijan i ujutru poslije tih seansi kretao se po kući kao pingvin, što sam i ja mogao da vidim. Marija bješe napravila s Olgom jednu veliku glupost. Ove dvije domaćice i čistunice jedan dan usisavajući debeli tepih u dnevnom boravku pronađoše sa strane toga tepiha dolje u samom dnu zida utičnicu za telefon. Marko je sjutradan donio odnekud telefon, vjerovatno kupljen neđe desnom rukom ispod dugačkog Montgomeri mantila kojega je oblačio kada je sa društvom kretao u „kupovinu“. Linija je funkcionisala i nakon prvog uspješnog poziva telefon je počeo da služi kao javni WC. Ko god je imao kakvoga poznanika dovukao bi ga u stan i onda bi počinjali beskrajni razgovori, Jugoslavija, Italija, Grčka, Argentina, Čile, Nigerija. Ovaj defile sa telefonom nije prestajao i kompletna ova situaciju u stanu nije bila podnošljiva, ali niko ništa nije preduzimao da se život u stanu svede u nekakve normalne okvire. Darko i Marko pokušavali su da na svoju stranu pridobiju Mariju i Svetlanu a ja Ognjen i Olga bili smo balast kojega su se željeli po svaku cijenu da se oslobode. Nijesu pomagali moji i Ognjenovi savjeti da se sa telefoniranjem odmah prekine jer će stići račun koji će morati da se plati i da se zabrani uvođenje kojekakvih tipova u stan. Neko vrijeme Svetlana nije uopšte dolazila u stan što nas je sve zabrinulo i nakon izvjenog vremena pojavila se da uzme svoje stvari jer joj je stigao momak i seli se kod njega. Sjedah u oblacima dima sa cigaretom u ruci misleći kako sam izabrao posao koji mi baš odgovara i kako sam sretan da ne moram da gledam ovaj cirkus po stanu. Posmatrah ulicu ispred zgrade i omanji park preko puta razmišljajući da je vrijeme da izađem da se malo prošetam. Navukoh neku Ognjenovu jaknu izađoh vani. Rekoh sebi otiću polako na Bejsvoter strit pa u Hajd Park. Šetajući parkom zaokupljen razmišljanjem kako da se izvučem iz onoga osinjaka od stana na mene natrača lfe sva znojjava i zadihana stade kraj mene i u polučučnju poče da izduvava vazduh i da mi se žali kako je pretjerala

sa trčanjem. Ustade da me poljubi i osjetih njen dah na licu i kako to nije bio običan poljubac. U sebi odmah pomislih: – Kako da ne ja sam najpoželjniji muškarac i ona ne može da odoli. Ife me odmah poče propitivati što radim i poče da planira kad i gdje ćemo da idemo u subotu. Ne znam kako sam uopšte izustio tu rečenicu i rekoh ne razmišljajući:

– Što se ja nebih preselio kod tebe?

Ovo je malo iznenadi a ja da to odmah nekako zabašurim rekoh:

– Primaš li me ?

– Super ideja hajde da te povedem da vidiš moj stan, idemo na Merilebon. Nijesam mogao da vjerujem da se ovo događa. U meni proradi ona muška prizemna mašta, u stilu da li je onaj pređašnji poljubac samo uvertira u ono što će se desiti u stanu. Dok smo se vozili podzemnom željeznicom pričali smo o mom novom poslu i u jednom trenutku šapnu mi Ife na uvo:

– Znaš pošto ti radiš noću ja bi mogla naći još nekoga da dijeli stan sa nama pod uslovom da taj radi danju. Tako bi napravila posao. Poče da se smije i da me gurka – A, a što misliš o tome? Tajac. Onda ona opet poče sa šalom

– Ne nedam te nikome. Zagrlj me Ife.

– Hoćeš li stvarno da pređeš kod mene? Nasmijah se nesigurno plašeći se da ona samo pravi cirkus sa mnom, rekoh:

– Sigurno, samo da vidim hoće li mi se sviđeti stan i da se dogovorimo koliko treba da plaćam.

– Važi reče ona veselo. Od stanice krenusmo pješice do njenog stana i valjda je primjetila da nikad prije nijesam bio u ovom dijelu Londona okrenu se prema meni i zapita: – Nikad nijesi bio prije ovdje? – Ne rekoh. Ušli smo u njenu zgradu koja je imala portira i izgledala daleko bolje od naše zgrade. Na trećem spratu sam reče, svidjeće ti se stan sigurno. Čim smo ušli u stan počela je da razgovara sa stanom kao sa živim bićem.

–Zdravo mili dovela sam ti jednog finog gospodina, – reci nešto Majk

– Kome to govoriš meni ili tvom stanu?

– Tebi ne pravi se lud – Idem u kupatilo, što si se ukipio sjedi raskomoti se.

Kroz smijeh rekoh:

– Rekao bih i ja nešto ali se plašim da iz ormara ne izađe neki tvoj momak ili bivši muž, ogromni crnac sa ciničnim osmjehom i velikim nožem u ruci.

– Zašto bi bio crnac mili i zašto bi imao nož?

Osjećao sam se u njenom stanu kao dijete koje su prvi put doveli u prodavnicu igračaka. Dok sam gledao po stanu izađe Ife iz kupatila u bade mantilu i kao manijak zaleće se prema meni otvori brzo mantil i ponovo ga preklopi velikom brzinom ali ipak ne toliko brzo da nijesam mogao da joj vidim golo i još uvijek mokro tijelo. Onda sjede pored mene poljubi me u obraz i reče:

– Izvini pretjerala sam. –Idem da se obučem.

– Idi rekoh samo nemoj da dovodiš onog crnca iz ormara. Poče da se smije i ode. Gledao sam po stanu koji je bio uređen sa toliko puno detalja i ljubavi kako samo žene mogu da uredi. Ife je bila dizajner pa je to još pojačalo taj utisak. Očito da je dobro zarađivala kad ima ovako uređen stan. Afrika je živjela u svakom kutku njenog stana i puno predmeta koje sam vidio podsjećali su me na

pomagala drevnih šamana. Stilizovani slonovi, gazele i žirafe od keramike. Drvene ženske figure, grančice drveta, ručno pravljenе lutke od krpe obučene u neku afričku nošnju i figura velikog šamana, kako raširenih ruku vrši neki obred. Na stolu sam dodirivao neke tkanine zakačene za jednu lijepo oblikovanu drvenu alku, vjerovatno neke mustre koje ona pravi. Okrenuh se onda prema jednoj polici i vidjeh neke školjke ne toliko neobične ali ipak krenuh rukom da uzmem neku od njih kad iza sebe začuh lfe kako mi nekim neobičnim tonom reče:

– Ne diraj to! Ustuknuh i okrenuh se prema njoj riječima:

– Izvini htio sam da ih pogledam. Nasmija se malo lfe i sjede me na kauč.

– Hajde ti meni reci šališ li se ti ili stvarno hoćeš da dođeš da živiš sa mnom.

– Ne šalim se rekoh –stvarno razmišljam, atmosfera u našem zajedničkom stanu je strašna i ne želim da stanujem više u takvim uslovima pa makar spavao ispod mosta. – Moram izaći iz tog stana.

– Dobro imam nekoliko uslova za tebe ako hoćeš da živiš sa mnom.

– Ne smiješ nikome reći gdje živiš, – ne smiješ ni pomisliti da nekoga dovedeš u stan i ne smiješ me gledati više tako pohotno! Unese mi se u lice i reče:

– Ti nemaš pojma s kim se družiš Majk.

– Šalim se stvarno.

– Sa muškarcima imam jako loša iskustva i ne želim nikakve veze a za ostalo ćemo vidjeti. Popili smo čaj. Pričali smo puno puta ranije ali nikad nismo bili ovako sami i nikad nismo otvorili jedno drugome ovoliko svojih tajni, ili je to bio samo dio tajni koje ćemo jedno drugome otkriti svako iz svoje skrivene škrinje ispod sedam brava. Dirao sam je po kosi što bješe uplela u desetak tankih pletenica koje su u redovima bile poređane od čela prema unazad i na potiljku svezane u svežanj koji pravi jedan veliki buket pletenica. Gledao sam joj u lice, velike crne oči i osjećao kako diše, tu blizu mene. Potisnuh sve one erotske fantazije koje su mi nadolazile kao ono malo prije kada mi se unosila u lice ili napravila onu scenu sa bade mantilom. Nikad je nijesam vidio ovakvu. Iz našeg prijašnjeg druženja nikad nebih pomislio da možemo biti ovoliko bliski. Pogledah na sat i rekoh joj da moram da idem na posao. Dogovorili smo se da dođem sutra. Dala mi je ključeve od stana i tražila mi je adresu hotela gdje radim i telefon. Izašla je sa mnom da me isprati.

U stanu u Kvins gardensu zatekoh Ognjena u žučnoj raspravi sa Danilom i Markom u vezi stana i svega što se u posljednje vrijeme događalo.

Onako još sa vrata nervozno viknuh:

– Da prekinemo ovaj cirkus momci!

– Nas troje izlazimo odma' večeras, rekoh vrlo odlučno i ubjedljivo što je i Ognjena iznenadilo.

–Ti Marko i ti Danilo ste potpisali ugovor za stan, depozita imamo šesto funti.

– Imate li vi dvjesto pedeset funti da vratite od našeg depozita? Nasta tajac.

Opet ja: – Ako imate riješili ste se nas troje za petnaest minuta koliko nam treba da se spakujemo. Marko i Danilo pođoše u kuhinju i odmah se vratiše kod nas u dnevni boravak.

–A đe ćete vi noćas?

Ognjen se ubaci – To je naš problem!

Izvadi Marko pare i poče da računa.

– Malo je više nego što si reko' i evo da vam dam pare? Ja rekoh: – Idem na posao – Olga molim te popakuj te moje stvari i dođite kod mene na posao.

– Idem!

Ognjen mi reče da će doći odmah. Onu dvojicu i ne pozdravih.

Poslije jedno pola sata dođoše Ognjen i Olga vukući torbe pravo kod mene na recepciju.

Ognjen me pogleda i reče:

– I što ćemo sad?

– Sad ste gosti ove rupe koja se zove ~ Nova Nada~ i dadoh mu ključ jedne sobe na drugom spratu.

– Sjutra ćete nać' stan vas dvoje i počinujete od onih kretena.

– Kako nas dvoje? – A ti ? reče Ognjen.

– Ja sam našao večeras stan kod jednog starog poznanika, ne brini za mene. Ognjen ponese stvari i ode na ćošak kod Idrisa da nam donese po šiš kebab. Ostadosmo ja i Olga sami. Vidio sam joj u očima da je ponosna na mene poslije one neprijatne diskusije u našem bivšem stanu. Ja još nijesam mogao da vjerujem sam sebi da sam sve to rekao tako odlučno i ubjedljivo.

Ujutru oko sedam nazvala me lfe da mi kaže da ide na džoging i da se ja slobodno smjestim u stan i da će ona doći kasnije. Oko osam dođe konačno moja smjena Španac Markos. Rekoh mu za Ognjena i Olgu da su na drugom spratu i da im ništa ne naplaćuje da ću ja to završiti i objasnim mu da treba danas da traže stan. Markos se nekako kao obradova.

– Stan traže, našli su ga reče: – Hesus i Dolores moji prijatelji idu danas kući a imaju još četiri nedelje depozita plaćenog za taj stan. Neka isplate taj depozit njima a sa gazdom samo neka naprave dogovor oko daljnjeg plaćanja. Ništa ti ne brini idi kući sad ću ja da pričam s njima reče i nazva telefonom u sobu.

– Daj mi Ognjena rekoh da se pozdravim.

–Žurim! Pozdravih se s Ognjenom i dogovorimo se da se vidimo sjutra večer kad mi počne smjena. Putujući podzemnom razmišljah koliko se stvari izdogađalo za ovoliko malo vremena. Bio sam nekako ponosan na sebe. Samo da ne prećeram i da se ne urečem.

Marilebon konačno. Uđoh u stan i počeh sam sa sobom da pričam, u stvari da se bodrim kao da sam na utakmici u kojoj ja igram za pobjednički tim a ujedno sa tribina bodrim sam sebe. Nađoh na stolu ogromnu kovertu sa velikom crvenom mašnom adresiranu meni. Otvorih je brzo. Pisalo je: – Dobro došao Majk, čuvaj se crnca ormaru! Ako imaš petlju otvori ormar!

Počeo sam glasno da se smijem i otišao u kuhinju da skuvam kafu. Vratih se misleći na ormar i pomislih što li je lfe sakrila u ormar. Dođem do ormara i gledam u čemu bi bila fora da otvorim vrata. Otvorim naglo vrata i onda zamalo od straha nijesam pao unazad. lfe se bila sakrila u ormar i kad sam ga ja otvorio samo se nagnula prema meni i rekla: – Buuu.

Nijesam mogao da prestanem da se smijem a lfe me sve vrijeme i dalje zasmijavala.

– Rekla sam ti da će iz ormara da izađe crnac i eto ga!
Uvela me u sobu i rekla da ona uvijek spava na lijevoj strani krevata i da mi je na desnoj u stvari ljepše. Legao sam i slušajući kako lfe priča po stanu kako će mi oprati neki veš i kako će odvojiti jedan dio u ormaru za moje stvari i tako zaspao.

Niko od našega društva se nije mogao načuditi što mi bi da radim noćnu smjenu i to ovdje na dnu kace koja se zove Kvinsvej. Ja sam se ovdje primio kao neka nježna mala biljka izrasla u ćošku napuklog betonskog zida. Niko me ne primjećuje i nikome ne smetam. Tihi je dolazio dva puta kod mene u hotel vraćajući se iz noćnog kluba na Ridžent stritu u kojem je radio kao konobar. Njegovu prisnost i brigu treba doživjeti. Njegov glas kad dođe kod mene razgali me i da mi snage da sve izdržim da ga ne razočaram. Iskreno je brinuo za druge do kojih mu je bilo stalo. Govorio bi:

- A č'o'če koja je muka ovo, pa me poljubi.
- Što ti je jadan jesi li poaveta, što dođe u ovaj osinjak.
- Slušaš li radio? – Svako drugo ubistvo u Londonu ti je baš ovođe oko tebe. Pa bi onda počeo:
- Nemoj jado da si se našalio da te ko uvali u kakva govna, i u kakvu prijavu rabotu – nema ti povratka kući. – Ajde ovako da ti ja nađem jednu rabotu fino po danu i sa manje stresa, što će ti ovo.
- Ako ti je milo da radiš noću 'ajde onda kod mene u klub biće nešto za tebe. Nijesam htio da mu se suprostavljam samo sam se smješkao i govorio mu:
- Ne boj se Tihi čuva mene bog. Onda bih nakon dugog razgovora ja telefonirao Idrisu tu odmah iza našeg hotela i on bi nam poslao šiš kabab po nekome od svojih radnika i tako bi smo jedući, pijući i razmjenjući novosti došli skoro do pet ujutru. Onda bi Tihi odlazio kući a ja ostajao da se rvem sa ostatkom vremena sve dok moj Španac Markos ne tušira moju smjenu i ja krenem kući na zasluženi odmor.

Hotel je bio moja abeceda velikog grada koju sam nekad sa strahom a nekad sa radošću učio. U hotelu u prizemlju odmah do recepcije živio je bračni par iz Pakistana, Aziz njegova žena Hatidže i njihova djeca Lejla i Salman. Ujutru prva osoba koja mi kaže dobro jutro je gospođa Hatidže, koja bi me ponekad prepala izvirujući samo glavom iza jednog stuba desno od recepcije.

– Dobro jutro mister Majk.

Njeni zdravi bijeli zubi pomalo crveni od prekomjerne upotrebe karija i izvijanje glavom lijevo desno u znak čudjenja ili odobravanja ponekad su mi se činili smiješnim pa sam se nakon naših jutarnjih kratkih susreta kajao što sam tako mislio. Njen tamno plavi sari i ljubičasti veo bili su sinonim za ona iznenadna izvirivanja iza onog stuba i čuvenog pitanja:

- Eni ljeter?, što bi u njenom lošem engleskom trebalo da znači
- Da li ima pisama? Smiješno mi je bilo to pitanje kao da poštar dolazi u šest ili u sedam sati ujutru baš njoj da donese pismo.

Ovo je porodica izbjeglica iz Pakistana i kako reče Aziz, Hatidžin muž, oni su britiš subdžekts. Ne znam kako bi ovo preveo, možda najbolje kao oni su šticienici britanske vlade ili kao oni čekaju da im se riješi status u ovoj zemlji. Gospođa Hatidže uvijek bi me uljudno upitala:

– Kako su vaši mama i tata ? – Pišite puno roditeljima. –Knjigu o vaša zemlja vi dali moj Salman reče lijepa vaša zemlja.

– Hoćete li i Vi postati britiš subdžekt? Pomislim ponekad kako baš iz tih lijepih zemalja puno ljudi hoće da postane britiš subdžekts.

– A đe će ovi mrčeni Britanci ?

– E ti pravi Britanci neće da rade i onda i oni na neki način postanu britiš subdžekts. Brine o njima država, pa se oni uz nju primili kao krpelji i nema te sile da bi ih nekako mogao maknuti. Takva dvojica žive u ovom hotelu od socijalne pomoći. Plaća im država po jednu sobicu u ovome nazovi ga hotelu i još imaju po neku paricu da kupe nešto na božićnim rasprodajama i da se prehrane.

Jedan se zove Endrju a drugi se zove Mark. Endrju ima dvadeset devet godina i san mu je da postane konjušar u karljevskim štalama, tamo gdje se njeguju kraljevski konji koji vuku kočije ili služe za razne parade. Razmišljah nešto kako ova ista država potroši možda više para na godinu brinući se o jednom konju iz kraljevske štale nego na ova dva mučenika koji žive od socijalne pomoći. Možda bi ovo u vezi kraljevskih štala mogao bolje da vam opišem da sam imao strpljenja da slušam Endrjua u dugim tiradama o njegovom snu da postanje konjušar i to kraljevski. Živio je za taj san i dva puta nedeljno je išao da radi dobrovoljno u tim štalama, da timari konje i čisti štale da bi se nametnuo i preporučio. Bilo mi je čudno da hoće baš da postane konjušar ali sam poštovao njegovu upornost da stigne do toga cilja. Tu je bio nenadmašan mislim. Jednom ustade on u tri sata noću onako krmeljav i izgužvan u papučama siđe do recepcije. Majk reče:

– Sada će proći čitava ergela, hajde da izađemo da ih vidimo. Ovo su konje negdje prebacivali i čitava ergela je kaskajući sa Bejsvoter ulice sišla na Kvinzvej

pa je pored našeg hotela polako metalnim zvukom potkovica nadjačavala poznate zvuke londonske noći. Uz pratnju policije i konjušara ova parada je trajala više od petnaest minuta, a Endrju se za to vrijeme nije ni pomjerio samo je s vremena na vrijeme ponavljao: – Predivne životinje. Na kraju reče:

– Kad počnem da radim moraš da dođeš da vidiš kraljevske štale.

Onda popismo čaj sa mlijekom i ode naš Endrju da dovrši svoj san.

Drugi abonent socijalne pomoći je mister Mark. Njegov san je da postane prodavac automobila i u tom snu nema nikakvog intermeca, hoću reći neke druge ideje ili posla. Ne on će biti kar diler i to je to. On je prevalio tridesetu i ne sanja britanski san. On sanja američki san i hoće da ide u Ameriku jer smatra da ako želiš da budeš pravi prodavac automobila onda moraš otići u Ameriku. On uči pravi američki akcenat gledajući američke filmove. Inače da nije želio da postane kar diler bio bi dvojinik Hemfrija Bogarta jer su mu sve kretnje i govor poprimale Hemfrijev manir. Slušao sam ga jednom kad je doveo neke tipove da im proda neki skupi fotoaparata. Prodaja fotoaparata u dva po ponoći. To može samo u ovom našem čarobnom hotelu ~Nada~. Pitaju ga ovi tipovi kako se

mijenjaju objektivni na tom foto aparatu a on onako otegnuto hemfrijevski obrati se objektivu i reče: – Hajde sklizni za taticu, taaako i ču se klik kad se namjesti objektiv i leže u kućište. Stvarno prodade aparat za dvjesta funti.

Vidio sam da u njemu leži taj talenat prodavača. Samozadovoljan uze Mark cigaretu i onako pušeći i držeći cigaretu u desnom uglu između usana reče:

– Moramo ovo proslaviti Majk, idem da nam donesem po picu. Uz picu je naravno donio par Badvajzera da bude u američkom stilu. Ode Mark za Ameriku stvarno. Ja sam mu pronašao promotivni let za Los Andjeles za samo dvadeset osam funti! U znak zahvalnosti što sam slušao njegove snove ostavio mi je prave pravcane kaubojske čizme, koje uopšte nebi bile vrijedne da već nijesu dobile patinu od silnoga nošenja, pa sam ih i ja rado nosio.

Vrijedi da pomenem i gomilu uličnih kurvi koje su bile na neki način ukras Kvinzveja ili bolje reći znak raspoznavanja.

Gospodin Faruk je strogo zabranio da te ulične kurve ulaze u hotel i da pružaju svoje usluge u hotelu. Recepcioner Sali, Alžirac negdje sa početka priče je bio napravio svojevrstan posao sa ovim kurvama i obrnuo dobre pare. Pogodio je posao sa njihovim makroima i one su za sumu od pet funti u kešu dobijale dozvolu da uđu u jednu od soba i da tu ordiniraju. Naravno soba nije bila besplatna. Sobu je plaćao korisnik ovih usluga i to po specijalnoj tarifi. Čim sam došao da radim u hotel došla su dva makroa, jedan Nigerijac i jedan Holanđanin da sklopimo posao. Počeli su priču sa koliko malo truda bih mogao da zaradim puno novca. Nijesam nikako htio da pristanem na nikakav dogovor sa njima i nijesu pomogle ni dodatne seanse ubjeđivanja.

Oni odoše uz pristojan pozdrav i bez ljutnje tako da sam neđelju dana poslije toga živio u strahu što će biti njihov odgovor. Jedne noći trčeći sa stanice podzemne željeznice sudarih se sa ovim crncem. Odmah me prepozna i upita: – Čemu žurba, posao je li? Nasmija se. Pozdravismo se i onako u odlasku mi reče: – Nemoj da doznam da si se sa nekim drugim dogovorio. Mahnuh mu rukom i rekoh: – Dao sam ti riječ.

Pokušavao sam da razumijem te žene što prodaju svoje tijelo tu na ulici kao na nekom buvljaku. Toliko žena i isto toliko priča koje nikada nijesam uspio da dokučim do kraja. Bilo ih je iz raznih zemalja Filipina, Nigerije, Kolumbije, Brazila, Španije, Bugarske pa i naše Jugoslavije. Jednu noć kada sam dolazio na posao izbrojio sam tačno bilo ih je petnaest na zidiću ispred hotela preko puta našeg. Nijesu mogle da rade u našem hotelu ali u hotelu preko puta ovo su jedva dočekali. Kapital i konkurencija su neumoljivi. Ako nijesi spreman da odgovoriš tržištu ima ko jeste. Kad su me vidjele da dolazim nastala komešanje, neke su me prepoznale i mašu mi, ja otpozdravljam. Jedna dugonoga Kolumbijka zviždi za mnom, ja joj pošaljem poljubac. U jednom trenutku na čistom našem jeziku začuh: – Jebote je li ovo taj peder što nas ne pušta tamo preko puta? I komentar odmah poslije toga: – Ma daj stara da mu ja zavrtim dva puta, da je sto puta peder iscjedila bi mu pimpeka k'o limum. Ništa nijesam komentarisao samo sam brzo ušao u hotel shvativši da bi u bilo kakvom dijalogu sa ove dvije bio izvrijeđan i ponižen. Eto došle su dvije nove kraljice ulice i to sa naših prostora.

- Izvoz kapitala pomislih. Ta Kolumbijka dugonoga i lijepa što zviždi za mnom mogla bi takva biti na naslovnici ~Voga ~ili nekog drugog magazina, a ona stoji ovdje u špaliru kurvi bez pedigrea.
- Kurva je ovaj život što te išamara, ispomjera i na kraju ti se ugasi kao da ga nijesi ni živio govorila mi je. Sa ovom Kolumbijkom sam razgovarao puno puta, pa bi pušili, pili čaj ispred recepcije i drugarski ćaskali, naravno kad se ostale kurve rasporede na svoje male i velike noćne zadatke. Makroi su je slali da me ona ubijedi da ih puštam u hotel misleći da se palim na njene obline. Ona mi je razbila predrasude o kurvama, pokazala mi je da je razumno ljudsko biće koje misli, ima osjećanja i koje je svjesno svoga položaja i zle sudbine što je izbaci ovako kao plima svako veče na ulicu u mini suknjici, dubokim čizmama do koljena i kratkoj falš bundici od neke poliesterske virtuelne zvijerke koja glumi pravo krzno. Imala je ćerku od osam godina. Plaća svoj stan, šalje svoje dijete u školu i hoće da otvori svoj kafe. Ta dugonoga i lijepa Gabrijela radi danju još jednu smjenu kao konobarica i sanja svoj londonski san.
- Ovo je slobodna zemlja i možeš dosanjati svoj san, samo treba biti uporan i ne osvrutati se mnogo unazad jer to unazad se ne broji. Tako je govorila Gabrijela.
- Sad, sad i sad to se broji i miris novčanica po mogućnosti onih čaršava ili dekica kako smo zvali široke i nestandardne novčanice od pedeset funti. Izabereš svoj san i uroniš u njega.

Znaš što imam ideju da pozovemo Isoke moju prijateljicu iz Benina.

- Što znači to ime Isoke ?
 - To je lijepo ime zaista, u prevodu znači prelijepi dar od Boga.
 - Božidarka rekoh.
 - Izmišljaš reče lfe.
 - Izmišljaš samo da me mučiš sa tim tvojim “B'ž dar ka”
- Suze mi pođoše od smijeha i počeh da joj razdvajam na slogove a ona je ponavljala: – Bo ži dar ka.
- Vidiš kako možeš da izgovoriš.
 - Nastavi lfe: – Moja drugarica može svojim izgledom da bude kraljica Benina.
 - Kad je vidiš zaboravićeš na lfe.
 - Neću lfe, pozovi je ovo je tvoj stan što bih ti ja određivao koga ćeš pozvati.
 - Pitam te jer zajedno živimo a znaš da u meni teče krv Yoruba žene koja hoće da ugodu svome muškarcu.
 - Baš kao one starinske žene iz tvoje zemlje o kojima si mi pričao.
 - Pozovi je pa neka ostane da večeramo zajedno.
 - Koliko smo samo dugo pričali, divno mi je sa tobom. Poljubi me i ode. Ostadoh opet sam, gledah ponovo u nogu gledajući na sat da na vrijeme popijem antibiotik. I ponovo moj neizostavni Kepitel rejdio da mi pravi društvo dok čitam i dok se ne vrati lfe sa svojom drugaricom. Čitajući zaspao sam tako čvrsto da uopšte nijesam osjetio kad je došla lfe sa svojom drugaricom. Počeo sam da se budim sa prevrtanjem po krevetu i otvorih oči i vidjevši njih dvije kako me gledaju.

Isoke se predstavi izađe iz sobe a lfe me je tjerala golicanjem da ustanem. Isoke je iz dnevnog boravka dovikivala: – Poslije ćeš mu to raditi hajde da jedemo. Uđosmo u kuhinju gurkajući se ja i lfe. Dvije dobre drugarice koje ne samo što su bliske nego su i sličnih sudbina. Isoke je takođe rođena u Londonu samo što o kulturi svoga naroda i svoga kontinenta ne želi da saznaje. Ona je Britanka rođena Londonka sa naglašenim kokni akcentom i bolje će se snaći u tipično britanskim temama. Majku ne posjećuje, otac joj je skoro umro kao alkoholičar. lfe ima oca u Nigeriji kojega ne želi da upozna, i ne želi da prođe taj put straha odavde do svojih korijena, mada se ta tanana pupčana vrpca koja je spaja sa drevnim običajima i kulturom nejnog naroda još drži i ona je svjesna te svoje veze i živi sa njom.

Isoke je mlada umjetnica. Radi skulpture od gline, konopa i šiblja. Živi na Edžver roudu nedaleko od nas. Donijela je nekoliko fotografija svojih skulptura da nam pokaže. - Vidi lfe i glavom pokaza i meni da se pridružim.

Mogla se ona kriti od svoga iskonskog identiteta ali njene skulpture je odaju. Ta glina, koju su u drugom obliku koristili njeni preci da se mažu po tijelu i zaštite od sunca, jarko crvene boje kao afrička zemlja, kao šare na onim nošnjama što ih je lfe imala na velikim fotografijama, ono pruče znalački ispletenu u naizgled apstraktne figure jasno su određivali njeno porijeklo i sve one vještine što su joj njeni preci darivali da časte njenog Boga. Poslije večere ostadoše njih dvije same u kuhinji da sređuju kuhinju i da onako ženski šapuću i razmjenjuju svoje novosti i slatko se smiju. Poslije su dugo pričale dok sam ja u sobi čitao.

Spremala se Isoke da ide i krenu lfe da je isprati. Izađoh da se pozdravim sa Isoke. Poljubih je. – Tvoja Afrika izlazi ispod tvojih ruku Isoke.

– Ti je praviš. Nasmija se Isoke i posla mi rukom sa hodnika još jedan poljubac.

Već mi je nedostajala brzina velikog grada, zvuk podzemne željeznice i ona rijeka ljudi što se prepusti da ih inercija kao plimski talas izbaci na izlaz iz podzemne. Da nebi trošio pare za podzemnu jednom sam kupio kartu negdje nedjelju dana poslije našeg dolaska u London, i onda sam je beskonačno puta pokazivao na izlazu iz podzemne. Ta sedmična karta bila je u plastičnim crvenim koricama a sa unutrašnje strane bila su dva providna plastična džepa i na jednoj je bila moja slika iz foto automata a na drugoj je bila označena sedmica za koju karta važi i za koji reon važi. Da bi trik uspio trebalo je tu kartu držati otvorenu i obavezno palcem pokriti datum kad je izdata jer kontrolor nema vremena da kontroliše toliko detaljno. On kontroliše pogledom i nema čak mogućnosti da uhvati nekoga ko ima staru kartu. To može samo kontrolor u samoj željeznici ali ga za svojega boravka u Londonu nikada nijesam vidio. Po bojama te karte raspoznavali su se reoni u kojima ona važi. Nekoliko sam puta za opkladu od pet ili deset funti prolazio pored kontrolora u malom kiosku pokazujući mu iz daljine oko dva metra Kit kat čokoladicu i onda bi na izlazu iz podzemne dobijao novac od opklade ili je onaj koji me je tjerao da uradim to za opkladu vodio društvo na piće. Jednom sam bio toliko blizu kontrolora i kioska da mu je bilo više nego jasno da je to što pokazujem čokoladica. Ja sam prošao a on je istog momenta krenuo da izlazi iz kućice vičući za mnom Mister, Mister! Još sam mu bio gospodin iako sam ga očigledno drsko prevario. Mučeni mister se bio pretvorio u

miša i najnormalnijim korakom polako se kretao prema izlazu. Na izlazu me dočeka jaka kiša koja mi je bila u tom trenutku kao julsko sunce. Od tada se nijesam igrao ove blesave igre jer me je mogla koštati kazne i deportovanja iz zemlje. Sjećam se priča o podzemnoj željeznici i švercovanju bez karte, kao kad su kontrolori u vozu uhvatili nekog Nikšičanina bez karte i pozvali policiju. Ovi ga odvedu u najbližu stanicu policije i već se bi jado pomirio da leti sa prvim avionom kući. Ali priča nebi bila priča da se tako očekivano završi. Počne policija da ispituje ovoga mučenika zašto je to uradio odakle je đe su mu dokumenta. Vidi on da je đavo ponio šalu a đavoli mu mira ne daju nego počeo da ćera zajebanciju do kraja. Kako su ga oni pitali on je samo kao pokvarena ploča ponavljao:

– Mi Najdžirija – mi Najdžirija što je trebalo da znači da je on iz Nigerije. I tako ponavljaše nekoliko puta što iznervira jednog službenika koji mu se prodra:
– Pa đe ti je ta prokleta boja! – aludirajući na to da se ovaj predstavlja kao crnac. Tu ovaj naš junak iz priče počne da plače od smijeha zajedno sa policajcima koji su ga ispitivali, onda se uozbilji predstavi se pokaza dokumenta i potvrdu da pohađa školu engleskog i reče da je žurio na sastanak sa devojkom te da nije imao vremena da kupi kartu i kako mu je žao što je do ovoga došlo posebno što je napravio ovu šalu i ko zna što im je još ispričao i oni ga pušte.

Ovo je još jedna od urbanih bajki Londona valjda izmišljena da podstakne buduće počinioce ovog nadgornjavanja sa kontrolorima, pa je onda ponavljana ko zna koliko puta kao stvarni događaj.

Možda je i bilo baš tako kao u ovoj priči. Ko će ga znati.

Vrati se lfe i ja je onako sa vrata presretoh da joj kažem da sutra ipak idem na posao.

– Nikuda ti ne ideš a ne idem ni ja dogovorili smo se.

– Hajde u sobu da te tvoja doktorica pregleda. Gurnu me blago na krevet i zagledaše mi nogu. Crvenilo je bilo gotovo nestalo ali ostala je bolna masnica tamo gdje sam se bio udario. Poče prstima da me dira po toj masnici i iskrivi mi se lice od bola.

– Vidiš da moraš još da ležiš.

– Znam ja što je tebi navukao si se na onaj bljak hotel i sve one tipove i kurveštine što se movaju okolo pa ti je interesantno.

– Živi moj Majk svoj London!

– Ili te je možda neka kurva uzela pod svoje?

– Kad ozdraviš bilo bi dobro da nađeš sebi neki drugi posao!

– Pomislih u sebi evo je još jedna dušebrižnica, spasiteljica moja. No nijesam imao više vremena o ničemu da mislim. Poče ona da se skida polako ispred mene i ja se okrenem da je ne gledam.

– Što je kako smo odjednom fini i uljudni mladiću. Nastavi ona na moj račun.

– Dosadilo mi je gledanje rekoh ne okrećući se. – Hm, vidjeću što da Vam prepisem.

– Još ste mi nekako krhki plašim se da Vas ne povrijedim. Tu počeh da se smijem.

– Nebojte se pokušajte. Uхватih je oko struka pa zagnjurih glavu u njene grudi. Prođe me struja tijelom dok sam joj ustima prelazio preko bradavica što se otvarahu pod mojim jezikom kao čvrsti trešnjini pupoljci. Okrenuh je blago na leđa i sa grudi krenuh prema njenim usnama gledajući kako joj se nozdrve šire i osjetih na licu njeno ubrzano disanje kao smjenjivanje toplih talasa.

– Uzmi me polako molim te govorila je isprekidano ali više je nijesam slušao. Govorio sam sa njenim tijelom koje se uvijalo pod mojim rukama kao žica nekog instrumenta.

Došao sam do njenog pupka što je kao jedna nepravilno oblikovana loptica blago virio iz njenog stomaka. Obuhvatila me nogama kao lavica koja drži svoj plijen i sad čeka da ga konačno onesposobi čvrstim ugrizom u vrat. Ali njen plijen se još bori. Pređoh rukom preko njenih roze čipkanih gaćica koje nije imala vremena da skine. Da je imala i lance na tom malom brežuljku pokidao bi ih.

Ostale su te male roze gaćice da vise oko njenog struka. Prstima pređoh preko već osvojenog brijega i razdvojih ga gledajući kako se iz njega rascvjetava pupoljak hibiskusa bestidno i podatno. Razmišljah kako ću izdankom moga tijela ući u taj njen cvijet kao kolibri svojim kljunom u potrazi za nektarom. Ne predaje se ni moja lavica polako mi odgurnu glavu, uzdiže se i poče da me ljubi. Okrenu ona svoj plijen na leđa i poluokrenuta polako, onako sjedeći i držeći moj rog izobilja nađe mu put rukom do svog brežuljka i razdvoji ga njime grubo dok su se latice njenog hibiskusa sklapale okolo. Od voća ljubavi što prespe u svoju košaricu iscjediće sokove života iako njeno tijelo neće moći da im udahne novi život. Ljubio sam je strasno dok se ljuljala u ritmu sjedeći na meni tako da sam mogao da gledam njene kukove kako se uvijaju i kako joj se utežu mišići nogu i kako se isteže na prstima. U njenom maglovitom pogledu mogao sam pretpostaviti kako sada leti negdje visoko iznad Afrike i kako će se ubrzano dahtanje mlade lavice koju je plijen izmorio uskoro pretvoriti u riku slona u savani. Uz zvuke afričkog bubnja nađosmo se na ivici kreveta, ona glavom nadolje a ja glavom na njenim grudima. Ležali smo tako nekoliko minuta čuteći. Poslije smo jeli sladoled iz jedne staklene posude, onako goli hraneći jedno drugo bez glasa, samo gledajući se i čekajući da naši Ori pošalju jedno drugom ponovo ljubavnu poruku pa da nastavimo ovaj slatki rat uz zvuke bubnjeva koji će sigurno potrajati.

Ostadoh smiren i krenuh da šetam ulicom i u mislima pravih planove kako ću uzeti onome konju od Johana još sto funti. U sebi govorih – Što nebih napravio jedno neđelju dana biznis sa onim uličnim kurvama, mogao bih zaraditi najmanje sto funti na noć i onda bi jednostavno mogao da odem u stilu velike kurtizane.

Počeo sam da računam koliko bi to stvarno bilo para i od tih misli zanijeh se toliko da sam jedva čuo škripu kočnica i mahinalno se okrenuh udesno gdje je na samo pola koraka od mene bio prikočio jedan stari nebo plavi Rols Rojs. Ustuknuh malo i možda bih se izvinio vozaču ali me ovaj preteče i kroz polutvoreni prozor izrecitova mi nekoliko londonskih sočnih psovki i odmah mu tu isped kola vratih sa ispruženim srednjim prstom i to na obje ruke i malo mi je to

bilo nego sam se bio primakao autu sa strane i poskakivao ispred zabezeknutog vozača. Onda se začu na italijanskom:

- Maledeto !
- Prokletniče što to radiš!
- Majmune !

Shvatih da ja poznajem vozača i ove njegove birane riječi kojima je častio zaslužne. Već je nekoliko vozila zaobilazilo ovaj plavi Rols i brzo otvorih vrata i sjedoh do vozača.

– Lorenzo to si ti! Bio je to moj bivši poslodavac sinjor Lorenzo vlasnik tri restorana na Kensingtonu. Krenusmo i već počinje da mi maše ritmično lijevom rukom sa tri skupljena prsta tik ispred nosa. Koliko god to nekome sa strane izgledalo uvredljivo bio je to dio njegovog identiteta od koga jednostavno nije mogao da pobjegne. On je južnjak i on to ne krije. Iako smo iz dvije različite zemlje postoji u nama dvojici neka mediteranska veza koja nas čini sličnim. Nastavi Lorenzo da bulji u mene:

– Hoćeš da pogineš nesrećniče? Lijepo ga je bilo vidjeti poslije toliko vremena. Odmah je počeo da mi se žali kako posao ide slabo i kako ne može da nađe normalano osoblje. Sinu mu nešto i reče:

– Hajde da mi pomogneš nešto da završimo, platiću ti dobro.

– Što da završimo?

– Zajedno nešto da završimo i već mu vidjeh onaj lukavi osmijeh i pokušavah da dokučim što to nas dvojica možemo zajedno da završimo. Vidim da se prestrojava i za desetak minuta shvatih da idemo na Kensington. Čutimo neko vrijeme i stadosmo na južni kraj ulice blizu jednog od njegovih restorana ~Buona Fortuna~.

Baš sam imao sreću da radim sa Lorencom ovako poslije noćne smjene. Lorenzo je bio visok preko dva metra, duge kovrdžave kose i nebi se uklopio u stereotipe o ljudima sa juga Italije. U suštini je bio dobar i vrijedan čovjek. U svojim pedesetim varao je svoju ženu Gracijelu koja nikada nije ni znala što Lorenzo radi i gdje je. Jednom sam je samo vidio kada je Lorenzo doveo u jedan od svojih restorana.

Stigli smo. Poče Lorenzo da otključava restoran i otvori se restoran pred nama kao jedan veliki svinjac.

Po podu smo gazili slomljene flaše i debeli sloj konfeta. Poslije sinjošnje objesne privatne zabave oko stotinjak ljudi restoran je ostao ovakav.

– Dođi, dođi mahnu mi Lorenzo rukom da uđem u kuhinju. Poslije prizora u kuhinji počeh da se derem na Lorenca:

- I sad ćemo ja i ti da sredimo ovo!
- Ne mogu da vjerujem čemu pare, čemu Rols?!
- Ti ćeš sada sve ovo da čistiš sa mnom?
- Lorenzo čemu onda pare, čemu tri restorana?

– Hajde hajde, da nijesam radio teško nebi ni imao ništa i ti nebi imao gdje da zaradiš danas pedeset funti. Odmah počeh da računam za koliko bi mi vremena mogli to da završimo i nevoljno počeh od kuhinje. Gomila teškog crnog suđa sa masnim naslagama stoji na policama. Ja uzimam jednu po jednu veliku šerpu skidam one masnoće sa jednom spužvom, Lorenzo sipa vrelu vodu i pere dalje

pa ih onda dodaje meni na ispiranje. Lete šerpe, radimo zaista kao tim i pritom ćutimo. Odjednom iskliznu mi jedna šerpa udari o sudoperu i pade Lorencu na nogu. Pogledah ga sa riječima: – Izvini.

– Ništa, ništa, daj daj Mikele da završavamo ovo sranje. Poslije dva sata teškog rada u kuhinji zadnja šerpa koju je Lorenzo ispirao vrelom vodom kliznu mu iz ruke i gotovo pola šerpe te vrele masne i pjenušave vode zali me od kuka lijeve noge do cipela. Pomislih ovo mi Lorenzo vraća i nastavih bez riječi da radim dalje. Kuhinja se blistala i upravo smo počeli da brišemo kuhinjske elemente i da kupimo vodu sa poda kad odjednom ode Lorenzo i kad sam ga zovnuo čuo sam tresak vrata, to je on negdje izašao.

Potrčim ka izlaznim vratima i u nevjerici gledah u zaključana vrata. Vratih se u kuhinju. Je li ovo još jedna od Lorencovih smicalica ne znam? U svakom slučaju ako se skoro ne vrati ja ću izaći odavde makar kroz ventilaciju. Poslije jedno pola sata vrati se Lorenzo i poče da me doziva:

– Mikele, Mikele dođi. Uđoh u restoran i pridruživ mu se za jednim stolom gdje je bio stavio čisti stolnjak veliku korpu sa svježim slatkim pecivima i punu jednu posudu kafe. Volio je da radimo zajedno. Pričao je puno, gestikulirajući, mašući rukama a mene je to sve držalo u koncentraciji i sa uživanjem sam ga slušao. Prošao je on dosta uzbrdica i nizbrdica u životu ostvarujući svoj londonski san. Stalno je govorio:

–Ćuti, ne stenji, radi i misli kako je ovo tvoj zadnji naporan dan.
– Bog te čuva i vidi, ćuti!

Nije nam ovo bio prvi put da ovako zajedno radimo i da se ljutimo jedan na drugog. Pili smo kafu i jeli peciva dok je on pričao o svom djetinjstvu na jugu Italije i kako je došao u posjetu svom stricu u London kada je imao dvanaest godina i tu ostao da radi u stričevoj piceriji. Počeo je:

– Dragi moj ti se duriš kad treba da radiš.

– Sjećaš li se prvog restorana kojega sam naslijedio od strica pa ga kasnije proširio?

– Sjećam se radio sam tamo u kuhinji i pravio pice sa onim malim odvratnim Kalabrezom s kojim sam se stalno svađao. – E tamo u tih desetak kvadrata vidio si jednu zavjesu na kraju koja je u stvari paravan i pokriva jedno dva kvadrata te kuhinjice. – Tamo je skladište za brašno.

–Tamo je spavao mali Lorenzo kao na najljepšem divanu.

–I na tom divanu napravljenom od unakrsno posloženih vreća sa brašnom prekrivenom grubom vunenom dekom i ogromnim jastukom plakala je moja prva ljubav, pjegava Dženifer. – Njen tata je imao mesarsku radnju preko puta.

– Moj stric Fabijano nije mario za moju ljubav.

– Morao sam oženiti Italijanku.

– A ta pjegava Dženifer gledala je u mene kao u boga.

– To su bili dani Mikele.

– Znaš što, sve bih ovo što imam dao da mogu da počnem ispočetka ali sa ovom pameću mali! Usred te priče udari me šakom u potiljak.

– Čuo sam da su vaše žene prelijepe.

– Pričaj mi o ženama, hajde!

– Nađe li se koja?

– Ima ne mogu se požaliti rekoh onako kako je Lorenzo volio da čuje. Dok sam ja radio kod njega imao je Lorenzo ljubavni izlet sa jednom lijepom Portugalkom što je radiila u šanku i sve je lijepo teklo dok ga jedan Italijan, nezadovoljni konobar nije sa njom zatekao u njegovoj kancelariji. Onda je počeo emitovanje „Radio Italia lajv” i doznao je o ovome čitav personal u sva tri restorana i morao se mada nevoljno Lorenzo odreći te lijepe Portugalke da ovi radio talasi nebi doprli do njegove žene Gracijele. Sjećam se kako je bio ljut zbog toga.

Stalno je ponavljao:

– Imaš svoj život, brini o sebi i ne zavlači nos u tuđe poslove.

– Imam ljubavnicu je li!

– Imam i onda dođeš ti malo italijansko blebetalo.

– Zapitaj se zašto ti nemaš ljubavnicu?

– E ja ću da ti kažem.

– Prvo se pogledaj. – Gledaj u tu tvoju odvratnu njušku. – Onda shvati da nemaš petlju dragi moj, i na kraju najvažnije nemaš alata druškane!

– To je tvoj problem!

– O kakva je to žena bila, ponavljao je i lupao se šakom u čelo.

– Kako bi ti dragi moj letio odavde naglavačke samo da nijesi što si. Taj brbljivi nezadovoljni konobar bio je rođak Lorencove žene i morao je Lorenzo da prizna ovoga puta da je poražen i da mora da pati zbog toga. A kakva je samo bila ta Portugalka. Lorenzo bi skupio ona tri prsta i počeo da maše rukom – Mama mia! Tamnopuseta izvajana božijom rukom, duge crne kose, njene grudi što su joj zategle bluzu i bradavice što su se kroz nju nazirale sušile su usta i mamile uzdahe. Ma mogla je pozirati za Playboy. Debele usne i te njene oči koje te zovu, potpiruju maštu i navode na razmišljanje kako bi bilo dobro otići sa njom u onaj ćošak kuhinje baš iza one zavjese gdje je Lorenzo nekada odvodio svoju pjegavu Dženifer.

O kakva je to žena bila !

Onda kada sam napustio Lorenca i našao posao u hotelu posvađali smo se zato što je Lorenzo držao moju platu tri dana nakon što je sve druge radnike bio isplatio. Bez ikakvog razloga držao je moju platu, samo da se izigra i isćefi. Sladio se kako se ja nerviram i zapitkivao me trebaju li mi pare. I poslije te svađe ispred svih radnika u restoranu, morao me je otpustiti za primjer. Sjećam se kad me pozvao u njegovu kancelariju I rekao mi:

– Lud!

–Lud si ti Majk!

–Lorenzo nikome ne ostaje dužan. Dade mi onda platu i reče mi da odmorim nedjelju dana pa da ga pozovem da me zaposli u drugom restoranu. Ljut napustih kancelariju i poslije nekoliko stotina metara što sam prošao pješke od restorana stade Lorenzo sa svojim Rolsom i povede me kući. Ne znam zašto se nijesam vratio poslije nedelju dana. Sigurno bi me primio.

Ostadosmo ja i Lorenzo skoro do četiri sata popodne i završismo sa čišćenjem. Isplatio me Lorenzo i vratio kolima kući. Zadovoljan što smo se sreli pozva me da navratim i da razmislim da ponovo radim za njega. Dođoh kući, svalih se na otoman u dnevnom boravku i zaspah. Probudili su me mirisi iz kuhinje gdje je lfe spremala večeru.

Ustadoh da je poljubim. Nevoljno me poljubi pokazujući mi da idem u kupatilo da vidim što ću sa prljavim farmericama. Što ti uopšte radiš u tom hotelu. Farmerice možeš slobodno da baciš. Ispričah joj što sam radio i gdje sam bio. Kad sam joj rekao za Fransoaz nije mogla da povjeruje.

– Molim te nemoj da radiš više tamo.

– Još jednu nedelju i kraj. – Obećavam ti!

Počesmo da se svađamo i u toj svađi sretoše nam se pogledi značajno taman kad su naši Ori bili razmijenili one ljubavne poruke i na podu u dnevnom boravku poče naš slatki rat kojemu je predhodilo brzo uzajamno svlačenje i poljupci kojima obasipasmo jedno dugo.

Nije mi se išlo na posao. Da sam rekao lfe sigurno bi me podržala i ostao bi tu pored nje udobno zavaljen u njenom krilu. Krenuh ipak na posao. Pješke do podzemne pa trčeći niz stepenice do terminala i onda ustaljenom linijom, Paddington, Kvinzvej, ulica, kurve, hotel. Pomislih vratiću se sledećim vozom nazad. Ništa se nije dogodilo nastavio sam utabanim stazama i kako bi rekao Lorenc: –Bez durenja. Dočeka me gospodin Aziz na moje veliko iznenađenje.

– Dobro veče Gospodine Aziz!

– Gdje je Mario ?

– Otišao je. – Mario više ne radi ovdje. Pomislih kako se Marlo iskrao lukavo iz lavljeg kaveza. Predade mi smjenu gospodin Aziz i ostadoh sam na recepciji da ispraćam još jednu noć. Nedugo pošto je otišao Aziz zazvoni telefon. Mario se javio da mi da telefon i adresu sa svog novog posla. Počeće sjutra da radi u jednom pabu.

–Majk desilo se nešto sa onim Holanđanina reče smijući se.

– Pričaće ti Markos što je bilo jutros.

– Bilo je kod nas više policije nego gostiju.

– Čuvaj se i dođi do mene.

– Čao.

– Hej, hej zvao te neki tvoj drug zapiši ovaj broj.

– Rekao je da ga nazoveš sjutra oko devet. To mi je sigurno Ognjen ostavio telefon. Pozdravih se sa Mariom. Noć se bila pretvorila u jednu neuobičajeno mirnu noć kakvu ovdje još nijesam doživio. Slušajući radio, čitajući knjigu i pijuckajući Ginis prođe noć i već nestrpljivo čekah Markosa. Pojavi se konačno Markos i poče da mi priča kako je policija odvela Holanđane i kako su obije sobe demolirane jer je nekoliko policajaca pretraživalo sobe. Uzeh brzo ključeve i pogledah sobe. Madraci, tepisi, ormari, fioke i odjeća bili su svuda po sobi. Ručni rad Londonske policije. Vratih se na recepciju. Nastavi Markos da priča što se desilo. – Uхватili su ih šestoricu zajedno sa onim našim Holanđanima.

– Anđelov klub je zatvoren, vlasnik je pobjegao. Taman krenuh da izlazim kad me zovnu Johan. Nevoljno se okrenuh kao iznenađen što sinoć nije dolazio. Reče da se ne osjeća dobro. Rekoh mu: – Danas ništa nijesam našao i da mislim da Fransoaz uopšte nije u Londonu.

– Kako ?

– Molim Vas pustite me da dođem do informacije.

Tu se rastadosmo, pozdravim ponovo Markosa i izađoh vani žureći kući. Trčeći prema stanici podzemne željeznice natrčah na Džonatana mog starog poznanika čistača ulica. Džonatane, konačno da se vidimo. Džonatan je crnac koji čeka penziju zarađenu ovdje na Kvinzveju. Sa druge strane trotoara javlja nam se i pozdravlja nas Metju čistač telefonskih govornica. On takođe redovno prazni kutije sa novcem iz crvenih londonskih telefonskih kabina, čisti ih iznutra i izvana. Najteže mu padaju telefoni i porukice koje lijepe kraljice noći svuda po telefonskoj govornici. Dovikuje Metju:

– Hej vas dvojica, maše nam.

– Kad će Džonatan da pravi žurku? Reče misleći na skori Džonatanov odlazak u penziju. Smije se Džonatan

– Možeš se kladiti da ste vas dvojica pozvani.

– Zdravo, držim te za riječ, spakova Metju sva svoja pomagala i ode svojim malim žutim službenim autom.

Idem za Džonatanom koji svojom širokom čeličnom četkom i vještim pokretima gura smeće ispred sebe pa se nasloni na dugačko držalo i nastavi da priča samnom.

– Otišao vam je Mario.

– Jeste rekoh.

– Ne moj da se ljutiš bolje ti je da ideš i ti Majk. – Ne pripadaš ovdje.

– Kako ću onda sretati tebe ako odem. Nasmija se Džonatan.

– Naćeš me subotom uveče u ~Crnom Lavu ~ ili ovdje na čošku kod Idrisa ako baš hoćeš da vidiš jednog starog crnju.

– Hajde vidimo se Džonatane, poslušaću te. Nastavih da trčim. Stigoh na terminal u zadnji čas i jedva se ugurah u voz. Umor me bio savladao i kad se dokopah nekako prvog slobodnog mjesta sjedoh i zaspah. Probudih se samo nekoliko minuta prije nego što je voz stao na moju stanicu.

Jedva sam se dovukao do stana. Srela me lfe već na stepeništu i videći me onako umornog isprati me onim njenim zajedljivim doskočicama.

– Mladiću, nešto ste mi umorni. Poljubi me onako u prolazu. Ne sjećam se kako sam ušao u stan i kako sam legao na otoman.

Probudila me lfe negdje oko osam uveče da večeram i da se spremim za posao. Nije mi bilo dobro. Glavobolja, podočnjaci ukočenost od onoga grčenja na otomanu sve me to stiglo. Tjerala me lfe da nešto jedem ali sam samo popio veliku kafu i popušio nekoliko cigareta uz lfino gundanje. Krenuh ponovo na posao. Jedva sam stigao do ulaza u podzemnu i uz škripu sa šina i jednolične tonove voza u pokretu zaspah. Mučih se tako do stanice gdje nastavih da se vučem do hotela. Dočeka me ponovo Aziz. Vidjeći kako izgledam pitaše me što mi je i treba li mi nešto. Donio mi je kasnije čaj.

Negdje oko dva po ponoći sam bog je poslao Faruka vlasnika hotela. Vidje on sam da mi nije dobro i reče mi da izdržim do jutarnje smjene. Iskoristih ovaj momenat da ga pitam bi li bilo u redu da prekinem posao neko vrijeme i da me isplati. Ode on odmah do kancelarije i poslije desetak minuta donese mi novac u

jednj koverti i dade mi svoju vizit karticu. Nemoj da oklijevaš da me pozoveš ako ti nešto treba. Posjeda još malo kod mene i ode pozdravljajući me.

Pred zoru dođe Johan i sjede da priča samnom. Rekoh mu kako je Fransoaz sigurno u Mančesteru i dadoh mu njenu staru vizit kartu. Nepovjerljivo me gledao i dade mi još pedest funti ispitujući me pogledom jesam li zadovoljan. Nije me više bilo briga što će reći. Ode Johan i ne znajući da me više neće gledat' Čekao sam Markosa kao mesiju. Konačno se pojavi. Rekoh mu da više neću raditi u hotelu. Pozdravismo se. Izašao sam na ulicu. Igrale su mi pred očima sitne bijele pahuljice i zadnje čega se sjećam je da sam pao pridržavajući se za čovjeka u nekoj uniformi. To sam s leđa vidio Džonatanu i padajući oslonih se na njega. Džonatan me na leđima donio do hotela. Tamo su me stavili u jednu od praznih soba. Došao je Faruk i pozvali su ljekara. Probudio sam se u toj maloj hotelskoj sobi sa improvizovanim stalkom za infuziju. Pored mene su sjedali Faruk i njegov kućni ljekar Halil. Polako su mi na oči dolazili njihovi likovi i začudih se što sam ovdje. Halil mi se prvi obrati.

– Bog te čuva sine neboj se.

– Samo si neispavan i umoran kad ti isteče ova infuzija bićeš kao nov. Faruk mi ispriča kako me je donio Džonatan.

– Popularan si u ovoj ulici, dolazili su ti Džonatan, Markos, Metju, Mario čak i jedna visoka kurva što visi noću tu na čošku. Nasmijaše se obojica i rekoše mi da odmaram. Isključi mi Halil infuziju i zaspah. Predveče se probudih i osjećah se mnogo bolje. Rekoh sebi krenuću kući. Silazeći niz stepenice primjetih Johana kako izlazi iz hotela. Sačekah na tren da izađe. Sretoh gospodina Aziza koji mi reče da sačekam. Pozva svoju ženu Hatidže i ona izađe sa djecom. To su se bili spremili da se samnom pozdrave. Gospođa Hatidže izvadi jedan mali zamotuljak i reče: – Ovo Vam je poklon od gospodina Aziza.

Otvorih i vidjeh jednu malu rezbarenu drvenu tabakeru. Obradovah se iskreno. Pozvah Salmana njihovog sina i dadoh mu dvadeset funti da sa sestrom ide subotom na bazen. Napustih hotel bez gledanja unazad. Odmah blizu stepeništa čekala me Gabrijela.

– Napuštaš nas? – Ideš kući? – Mislím tvojoj pravoj kući.

– Ne znam još, vidjeću.

– Čuvaj se Gabrijela.

Nasmija se ona.

– Ja sam đavoljeg kova ništa mi se neće desiti.

– Ako budeš u Londonu navrati u moj kafe, bićeš mi dragi gost.

– Dogovoreno rekoh.

– Rekoše mi da si dolazila da me vidiš.

– Da bila sam. Morala sam da te vidim.

– Fer plej u ovoj gradskoj igri je važan.

– Ti si baš bio fer i gledao si nas kao ljude iako su ti rekli da nas ne puštaš u tu vašu buvaru.

–To nam mnogo znači koliko god se mi ljutile.

– Pa možda se vidimo rekoh.

– Ko zna reče ona, mahnu mi i potrča do jednog auta što prikoči tu uz trotoar.

Nju zvaše posao a meni se tako išlo kući da obradujem lfe.

Išao sam do ćoška pa svratih do Idrisa i tu sretoh Džonatana.
– Hej spasitelju moj. Zagrlih Džonatana i naručismo po šiš kebab i pivo. Idris se zainteresova što mi je bilo. Džonatan kroz smijeh reče: – Jeo je tvoj šiš kebab pa mu se smučilo.

Prasnusmo sva trojica u smijeh. Idris je već pravio dvije kugle od tijesta i iz njegovih vještih ruku izađoše dva tanka hlepčića u obliku lepinje i onda ih stavi na jedan mali okrugli jastučić i sa jastučića ih zalijepi za zidove polukružne peći. Mogli smo da vidimo dolje u dubini peći žar i plamen dok su gore na polukružnim zidovima peći bubrile naše lepinjice prekrivene mjehurićima pečenog tijesta što su se po vrhu lepinjice neravnomjerno rasporedili. Kako su mirisali ti hlepčići i kako ih je Idris vješto savijao u fišek. Sjekao nam je i birao najbolje komadiće mesa i dodavao slatki zeleni kupus i blago ljute papričice. Govorio je Idris da pravi svoj šiš kebab samo od čistog halal mesa. Onda bi nam teatralno davao one šiš kebabe samozadovoljan i sretan što može lično da nas usluži.

–Traj best šiš kebab in London ponavljao je a prolaznici bi se osvrtali i smješkali. Stvarno proći Kvinzvejom i ne probati Idrisov šiš kebab je velika greška.

Rekoh Idrisu da mi napravi još dva šiš kebaba i da mi to umota da odnesem kući. Platih mu novčanicom od dvadeset funti i dok je spremao da mi vrati kursor pređe onom novčanicom preko pulta, preko registar kase preko svoje bijele bluze i stavi je konačno u kasu. Mogao je imati svoju radnju u Kairu, Bagdadu, Bejrutu, Karačiju i ne znam još gdje ali on je ima ovdje u ulici Kvinzvej kojoj daje taj istočnjački šarm makar samo tu na tih možda petnaest kvadrata gdje se nalazila njegova radnja. Proširiće Idris svoju radnju. Inšalah! Ako bog da!

Izljubismo se sa Idrisom i odosmo ja i Džonatan kod ~Crnog Lava~ na pivo. Poslije druge krige vide Džonatan da sam se unervozio i poče da se šali.

– Šta je čeka te žena kući?

– Tako nešto rekoh.

– Zabrinuće se ne zna gdje sam.

Džonatan poče da se smije i reče:

– Oladi čovječe to samo mi crnci treba da se bojimo naših crnkinja.

– One su đavolski teške.

– Pa u tome i jeste problem rekoh.

– Što ?

– Pa moja partnerka je crnkinja.

– O gospode! Smije se Džonatan i naručuje još po pivo.

– Neka ti bog pomogne sinko. Smijemo se zajedno i poslije ove ture krenusmo kućama.

Došao sam kući u devet. Ključ je bio u vratima i nijesam mogao da otvorim. Zvonim nekoliko puta i nakon možda pet minuta otvaraju se vrata uz ispitivački lfin pogled.

– O vratio se gospodin i sada ćete opet da idete. Teatralno pokaza da uđem i onda nervozno zalupi vratima i poče lfe svoju tiradu.

– Ti si jedan umišleni urbani tip! – Što je tebi?

– Je li teško pozvati i reći –Tu sam. – Dolazim.

Stadoh da je molim za riječ ali ona nije prestajala. Konačno prestade i rekoh joj da sam prestao da radim u hotelu. Sjela je i nije mogla da vjeruje. Ispričah joj sve i nije mogla da dođe sebi. Uzela mi je glavu u svoje naručje.

–Ti si sretna a ja više namam posla.

– Pa što naći ćeš ga. – Eto taj tvoj Italijan on će ti dati posao.

–Vidjećemo.

Divno je ujutru lješkariti bez obaveza i popušiti onih dvije tri cigarete uz kafu pored onog našeg prozora gledajući napolje kako pulsira grad. Pomislih to ne smije trajati ne mogu da čekam da lfe brine o meni. Sjetih se Ognjena, zaboravio sam da ga zovem. Nađem u džepu cedulju sa njegovim brojem. Okrenem i nedugo zatim začu se Ognjenov glas.

– Što je jadan što se ne javljaš?

– Bio sam sinoć oko jedanest u hotelu i rekli su mi da ti je bilo loše i da si napustio posao.

– Jesam završio sam sa tom rupom.

– Što ćeš sad?

– Ne znam možda odem sutra da vidim u jedan restoran na Kensingtonu.

– Jesi li čuo najnovije vijesti?

– Kakve vijesti?

– Uhapsili su Marka i nekoliko njegovih drugova, pa su usput pokupili i Danila.

– Prvo je došao onaj račun za telefon neđe devesto osamdeset funti, pa je vlasnik zgrade pozvao policiju. Policija je došla da napravi uviđaj. Našli su tamo onaj ormar pun ukradene robe. Tu je vlasnik zgrade bio poludio i počeo da kupi sve vrijedno iz stana da namiri dugove. Kad je jedan policajac vidio da sva roba ima etikete iz raznih londonskih butikata odmah privedu obojicu i pošalju ih u zatvor, u onaj londonski ~Skrabs~. Poslije su se ptičice raspjevale te policija pokupi još nekolicinu njihovih pajtaša.

– Tiho se oženio. – Marija se udala.

– Što Tiho je oženio Mariju?

– A ne č'o'će nego oboje su uzeli Engleze za papire.

– To košta oko hiljadu i petsto funti.

– Poslije kad dobiju papire pozdraviće ih i postaće ovi naši državljani Britanije.

–Stvarno?

–Tiho je pravio kao mini svadbu od zafrkancije i poslao je dragu sedam dana na Tenerife.

– Marija se udala za nekog crnca iz džez bara.

– Tip je otkaćen nije htio da joj uzima pare.

– Rek'o joj je da ne voli niske žene i da je malo visočija da bi je odma' stvarno oženio.

– Nijesam ti rek'o najvažnije i najtužnije.

– Što ?

– Ostao sam sam.

– Otišla je Olga. Zamalo se izlećeh da kažem znam.

– Zašto?

– Ne znam spopalo je nešto da ide kući.

- Pozdravila te.
- I ja ću još malo.
- Ti što planiraš?
- Ne znam.
- Neću još ići.
- Čućemo se.
- A čućemo se đavola, ti si stalno neđe, niko ti u trag ne može uć'.
- Obećavam vidimo se.
- 'Ajde ostavila ti je Olga spisak knjiga koje da joj kupiš.
- Sjetila se kraljica dan prije puta.
- Daću ti ovaj spisak, a nebi trebalo ništa da joj kupiš.
- Teglila je sve ono brdo knjiga što si ti donosio sa gradilišta i malo joj je.
- Hajde onda da se čujemo.
- Ćao.

Izašao sam konačno napolje. Odlučih da provedem dan u šetnji. Ići ću na Temzu pomislih. Pješačio sam dugo potpuno nesvjestan ulica, trgova prodavnica, kafea. Na kratko bi se vraćao u stvarnost na pješačkim prelazima ili u trenucima pretrčavanja između kolona automobila i tu mi se pojačaju zvuci gradske vreve. Mislio sam opet na Olgu. Kao da sam držao vagu u ruci, pa je na jednom tasu Olga a na drugom lfe.

lfe je bila velika sočna jabuka koju sam zagrizao i na čije sam sokove navikao. Olga je ona crvena jabuka negdje visoko na nekoj grani koju uočiš i nedaš je nikome ubrati. Krenuo bi do te grane i ubrao je ali nemaš hrabrosti. Kukavica si Mihailo, kukavica priznaj sebi.

Ponavljah glasno onaj Džubranov stih:

*Gdje si moja voljena.
O kako je velika ljubav.
I kako sam ja mali.*

Olga je žena kojoj pokušavam da pišem stihove ili joj govorim tuđe. Ali ona to ne zna. lfe je žena o kojoj pišem ovu priču. Priča o Olgi tek će početi. Kako ću reći lfe da postoji druga žena? Neće joj biti sve jedno koliko god smo ušli u ovo naše druženje bez obaveza. Pitala me je jednom kada sam se doselio kod nje imam li đevojku. Nijesam htio da pričam o tome. Pričao sam joj o našem društvu i dolasku u London. Zna lfe da postoji ta Olga, ali je nije nikad vidjela. Kad bi samo jednom vidjela njene oči i kako gleda u mene okovala bi me lancima ljubavi i bacila u Tauer. Znam i vidim to u njenim očima. A što bi učinila Olga da zna za lfu ? Ne znam. Mogu samo da nagađam.

Kako je to biti naizgled slobodan a opet sputan. Kako je biti potajno voljen i potajno voljeti. Kako je iz onog našeg druženja, ona mala muškobanja ravnih grudi, kovrdžave kose što se tukla sa dječacima po dvorištu izrasla u đevojku. Ispupila i gleda u mene sa onim njenim očima. Olga! Olga! Ona me voli i to mi kaže. Ja nijesam smogao snage za to.

Ife se jednom čudila zašto se više ne družim sa mojim društvom.

Reče mi:

- Majk izgledaš mi kao neko ko besomučno bježi.
- Od čega bježiš?
- Mislim da ti i od mene bježiš.
- Razumijem tvoju glad za životom i iskustvima velikog grada ali ti prosto izazivaš taj tvoj mega grad da ti pljusne jednu isto takvu mega šamarčinu.
- Ti nešto sebi stalno dokazuješ.
- Stalno postavljaš neke sulude ciljeve.
- Čemu Majk? Govorila mi je dok se ljutila što radim u onom hotelu.
- Zašto si izabrao sebi tako surovo mjesto i još se razmećeš svojim malim podvizima?
- Ima hiljadu drugih mjesta u Londonu koja možeš ponijeti u sjećanju. Zvoni mi još u ušima ono Olgino:
- Ja te volim Mihailo! Onda opet ovo lfino
- Od čega bježiš Majk ?
